

Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul legii pentru completarea Constituției

Denumirea autorității/instituției	Nr.	Obiecții și propuneri	Opinia Ministerului Justiției
Ministerul Economiei	1.	Astfel, la art.125 ¹ alin.(1), propus spre completarea Constituției, ținând cont de faptul că atât legea supremă cât și tratatele internaționale de bază în domeniul drepturilor omului operează cu termenul de „drepturi și libertăți fundamentale ale omului”, după sintagma „drepturilor și libertăților” urmează de incorporat sintagma „fundamentale ale”.	Se acceptă
	2.	Concomitent, în același alineat, luând în considerare prevederile art.2 al Legii nr.595 din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (tratat internațional - orice acord încheiat în scris de către Republica Moldova, destinat a produce efecte juridice și guvernat de normele dreptului internațional, perfectat fie într-un instrument unic, fie în două sau mai multe instrumente conexe, oricare ar fi denumirea sa particulară (tratat, acord, convenție, act general, pact, memorandum, schimb de note, protocol, declarație, statut, act final, modus vivendi, aranjament etc., toate având valoare juridică egală), sintagma „actele juridice” urmează a fi substituită cu sintagma „tratatele”.	Se acceptă
	3.	La art.125 ¹ alin.(4), după sintagma „ <i>publică sau privată</i> ” urmează de incorporat cuvântul „ <i>remunerată</i> ”.	Se acceptă
	4.	La art.125 ¹ alin.(9), după sintagma „ <i>opiniile exprimate</i> ” urmează de incorporat sintagma „ <i>în</i> ”	Se acceptă

		<i>legătură cu exercitarea funcției”.</i>	
	5.	La art.125 ² alin.(1), sintagma „are o pregătire juridică superioară” urmează a fi substituită cu sintagma „deține studii juridice superioare”.	Se acceptă
	6.	La art.125 ⁴ alin.(3), după sintagma „ședințe plenare” urmează de introdus sintagma „ale Parlamentului”.	Se acceptă
	7.	Redacția proiectului Legii în cauză conține și unele prevederi netransparente și imprevizibile, care urmează a fi excluse, revăzute sau concretizate, cum ar fi: la art.125 ¹ alin.(1) sintagma „în baza unor criterii obiective și a unei proceduri transparente”; la art.125 ⁴ alin.(2) sintagma „recomandări privind legislația”.	Nu se acceptă Considerăm că sintagma utilizată în textul proiectului, este una oportună, dat fiind faptul că la numirea în funcție, Avocatul Poporului trebuie să fie apreciat conform unor criterii obiective, adică conform profesionalismului și abilităților pe care le deține, dar nu în baza unor criterii subiective și dubioase. Mai multcaatît, procedura de numirea Avocatului Poporului trebuie să fie unatransparentă, publicătoturor, deoarececetățenii trebuie săcunoască cum a fostaleasăpersoana care le vagarantaprotecțiașirespectareadrepturilorșilibertățilorfundamentale.
	8.	În cele din urmă remarcăm, că conform art.22 alin.(3) al Legii nr.780 din 27.12.2001 privind actele legislative, proiectul Legii în cauză urmează a fi supus, în mod obligatoriu, unei <i>expertize anticorupție</i> din partea Centrului Național Anticorupție, pentru a se verifica dacă corespunde standardelor anticorupție naționale și internaționale, precum și pentru a preveni apariția de noi reglementări care favorizează sau pot favoriza corupția.	Nu se acceptă Considerăm căpropunereaînaintatăesteunairelevantă, deoarecepotrivitprevederilorLegii nr. 780 din 27 decembrie 2001 privindactele legislative, proiectulurmează a fi expediat la CentrulNațional de Anticorupțiedupăexaminareapropunerilorparvenite din parteaautoritățilorșidefinitivăriiproiectuluiîncauză.
Academia de Științe	9.	Precizăm că pentru un text constituțional varianta propusă este prea voluminoasă, fiind suficient un singur articol, dar care să cuprindă cele mai	Nu se acceptă Incorporarea în Constituție a prevederilor suficiente referitoare la Avocatul Poporului, va duce la stabilitatea normelor și la sporirea

	<p>importante elemente ale statutului constituțional a Avocatului Poporului.</p> <p>În continuare prezentăm o variantă a textului constituțional, de care s-ar putea ține cont la redactarea finală a proiectului de lege:</p> <p>„Articolul 54¹ Avocatul Poporului</p> <p>(1) Avocatul Poporului asigură respectarea drepturilor și libertăților omului de către autoritățile publice centrale și locale, instituțiile publice și private și persoanele cu funcții publice de toate nivelurile, contribuind la apărarea acestora în caz de lezare.</p> <p>(2) Avocatul Poporului este numit de către Parlament în baza unor criterii obiective și a unei proceduri transparente de selecție publică, cu votul majorității deputaților, pentru un mandat de 7 ani, care nu poate fi reînnoit.</p> <p>(3) În activitatea sa Avocatul Poporului este asistat de adjuncții săi desemnați în condițiile legii.</p> <p>(4) Avocatul Poporului este independent și imparțial pe durata mandatului. Avocatul Poporului nu poate fi supus nici unui mandat imperativ sau reprezentativ.</p> <p>(5) Funcția Avocatului Poporului este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții retribuite, cu excepția activității didactice, științifice sau de creație. Avocatul Poporului nu are dreptul să desfășoare activitate politică și nu poate fi membru al vreunui partid politic sau organizație social-politică.</p> <p>(6) Avocatul Poporului poate fi revocat cu votul a 3/5 din deputați în condițiile legii.</p>	rolului și importanței acestuia.
--	---	----------------------------------

	<p>(7) Avocatul Poporului își exercită atribuțiile din oficiu sau la cererea persoanelor lezate în drepturile și libertățile lor, în limitele stabilite de lege.</p> <p>(8) Avocatul poporului poate desfășura consultări cu cetățenii și poate face publice rapoarte tematice privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova.</p> <p>(9) Avocatul Poporului prezintă anual Parlamentului rapoarte privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova.</p> <p>(10) Organizarea și funcționarea instituției Avocatului poporului se stabilesc prin lege organică.</p>	
10.	<p>Cu referire la poziția instituției în ansamblul reglementărilor constituționale, articolul unic ar putea fi palsat la finele capitolului II al Titlului II din Constituție, întrucât valoarea și importanța acesteia nu constă în faptul că este o autoritate a statului, ci mai curînd un instrument al cetățenilor, care le garantează protecția și respectarea drepturilor și libertăților constituționale, inclusiv în special de către autoritățile statului.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Instituția Avocatului Poporului, fiind o autoritate publică independentă, care asigură garantarea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, trebuie să aibă un fundament proeminent și o reflectare în stipulările Legii fundamentale alături de alte subiecte de drept public. Avocatul Poporului nu este un simplu instrument a cetățeanului, el este o autoritate autonomă care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes între autoritățile publice și societate în vederea apărării drepturilor omului.</p>

Amnesty International	11.	Până în prezent pct.3 al art. 25 din Constituția RM prevede termenul de reținere de 72 de ore, ceea ce nu se aliniază la practica UE cu privire la acest capitol, care prevede ca asemenea particularități nu țin de nivelul constituțional, ci de cel al procedurii penale interne.	Nu se acceptă Menționăm că propunerea nu se referă la obiectul de reglementare a proiectului Legii cu privire la completarea Constituției.
------------------------------	-----	--	--

Viceministru

Nicolae Eșanu